

سایبان خود ساخته عرفان مُدِرَن

"تحلیل انسان کامل در عرفان اوشو و کوئلیو و تطبیق آن با عرفان قرآنی"

با مقدمه آیت الله احمد عابدی

محمد اسماعیل عبداللهی

سرشناسه: عبداللہی، محمد اسماعیل، ۱۳۶۶ تیر -
عنوان و نام پدیدآور: سائبان خودساخته عرفان مدرن؛ تحلیل انسان کامل در عرفان
اوشو و کوئلیو و تطبیق آن با عرفان قرآنی / تالیف محمد اسماعیل عبداللہی؛ با مقدمه
احمد عابدی.

مشخصات نشر: تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری: ۲۴۶ ص:، مصور: ۲۱×۱۴ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۷۲-۰۱۷-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب حاضر نخستین بار با عنوان "سائبان خودساخته عرفان مدرن: تحلیل
مدل انسان کامل در عرفان اوشو و کوئلیو و تطبیق آن با عرفان قرآنی و روایی" توسط
سازمان تبلیغات اسلامی، پژوهشکده باقرالعلوم (ع) در سال ۱۳۹۳ منتشر شده است.
یادداشت: چاپ نهم.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۴۱ - ۲۴۶.

عنوان دیگر: تحلیل انسان کامل در عرفان اوشو و کوئلیو و تطبیق آن با عرفان قرآنی.
عنوان دیگر: سائبان خودساخته عرفان مدرن: تحلیل مدل انسان کامل در عرفان اوشو
و کوئلیو و تطبیق آن با عرفان قرآنی و روایی.

موضوع: انسان (عرفان)

Man (Mysticism)*

موضوع: اشو، ۱۹۳۱ - ۱۹۹۰ م. -- نقد و تفسیر

موضوع: Osho -- Criticism and interpretation

موضوع: کوئلیو، پائولو، ۱۹۴۷ م. -- نقد و تفسیر

موضوع: Coelho, Paulo -- Criticism and interpretation

موضوع: انسان (عرفان) -- جنبه های قرآنی

Man (Mysticism) -- Qur'anic teaching*

عرفان -- تاریخ -- قرن ۲۰ م.

۲۰th century -- Mysticism -- History

شناسه افزوده: عابدی، احمد، ۱۳۳۹ -، مقدمه نویس

شناسه افزوده: Abidi, Ahmad

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی. شرکت چاپ و نشر بین الملل

رده بندی کنگره: BP2۸۷/۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۸۳

شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۷۸۰۳۳

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

تاریخ درخواست: ۱۴۰۲/۰۴/۱۵

کد پیگیری: ۹۲۷۷۳۱۵

شرکت چاپ و نشر بین الملل

عنوان: سایبان خود ساخته عرفان مدرن

تحلیل انسان کامل در عرفان اوشو و کونلیو و تطبیق آن با عرفان قرآنی

تألیف: محمد اسماعیل عبداللهی (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران)

صفحه آرا و طراح جلد: محمد عباس زاده

نوبت چاپ: چهارم اول (نهم از کل) • پاییز ۱۴۰۲ | بان خود ساخته عرفان مدرن چاپ شد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۷۳-۰۱۷-۸

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نویسن

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

اول، فصل ششمین

۱۰۱۳۵۰۹۷

ریال ۱.۴۰۰.۰۰۰

دفتر مرکزی: تهران، میدان استقلال، سعدی جنوبی، پلاک ۲

طبقه سوم

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۲۲۹۵۹ • نمابر: ۰۲۱-۳۳۱۱۸۶۰۲

فروشگاه مرکزی: میدان فلسطین، ضلع شمال شرق، پلاک ۴ و ۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۲۱۹۸۰ • نمابر: ۸۸۹۰۳۸۴۳

مرکز پخش قم: بلوار نیایش، جنب مصلی قدس

تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۳۸۹۵۷

Email: Shchaponashr@gmail.com

nashrebeynolmelal.ir

همه حقوق محفوظ است.

❖ سخن ناشر ۱۷

❖ مقدمه آیت الله احمد عابدی ۱۹

❖ پیشگفتار ۲۲

❖ فصل اول / مفهوم شناسی و اینها ۳۳

❖ نقطه شروع ۳۵

❖ مفهوم شناسی ۳۶

❖ ۱. تحلیل و بررسی واژه «انسان» ۳۶

• انسان در فلسفه اسلامی ۳۷

• انسان در عرفان اسلامی ۳۸

❖ ۲. تحلیل و بررسی دو واژه «کامل» و «کمال» ۴۱

• کمال در فلسفه اسلامی ۴۵

• کمال در عرفان اسلامی ۴۶

❖ ۳. تحلیل و بررسی «کمال انسان» ۴۸

❖ ۴. تحلیل و بررسی واژه «انسان کامل» ۵۰

• انسان کامل در فلسفه اسلامی ۵۰

• انسان کامل در عرفان اسلامی ۵۲

❖ نتیجه گیری این فصل ۵۵

❖ فصل دوم / تحلیل انسان کامل در آموزه‌های اشو و نقد آن ۵۷

❖ نقطه شروع ۵۹

❖ گذری بر زندگی اشو ۵۹

❖ شکل‌گیری عرفان اشو ۶۰

❖ آثار اشو ۶۰

❖ بخش اول: انسان و کمال در آموزه‌های اشو ۶۱

❖ انسان از دیدگاه اشو ۶۱

• ۱. چیستی انسان ۶۱

• انسان، تنظیم‌کننده برنامه زندگی خویش ۶۱

• انسان موجودی خلاق ۶۲

• انسان موجودی بالقوه ۶۳

• جشن و سرور انسان، تمیزدهنده او از دیگر حیوانات ۶۳

• انسان دارای فطرت است ۶۴

• ۲. ساخت‌های انسان ۶۵

• ویژگی‌های ساخت‌های انسان ۶۶

• ۳. نیازهای انسان ۶۷

• نگاهی دیگر به نیازهای انسان ۶۸

- الف - نیازهای مادی: ۶۸

- ب - نیازهای معنوی: ۶۹

❖ کمال از دیدگاه اشو ۷۱

• چیستی کمال ۷۱

❖ کمال انسان از دیدگاه اشو ۷۲

❖ عنصراهای تأثیرگذار بر پیمودن مسیر کمال ۷۳

• الف - سالک و راهنما (مرید و مراد): ۷۳

- ب- عشق ورزی: ۷۵.
- عشق باید زمینی باشد ۷۶.
- ج- مراقبه ۷۸.
- مراقبه پویا (بی نظم) ۷۹.
- مرحله های مراقبه پویا ۸۰.
- زمان مراقبه ۸۰.
- مکان مراقبه ۸۱.
- همراهی عشق و مراقبه ۸۱.
- مرحله های پیمودن مسیر کمال ۸۲.
- آگاهی ۸۲.
- گام های آگاهی ۸۳.
- بی ذهنی و بی فکری ۸۴.
- نیروانا ۸۸.
- فراآگاهی (اشراق) ۸۸.
- مانع های کمال ۸۸.
- انسان کامل از دیدگاه اشو ۹۰.
- انسان نوین ۹۱.
- عمده ترین ویژگی های انسان کامل ۹۲.
- عاشقی ۹۲.
- خردمندی و روشن ضمیری ۹۳.
- بلوغ ۹۵.
- ویژگی های انسان بالغ ۹۶.
- آزادگی ۹۷.
- سفر درون و درک تنهایی ۹۹.
- بینایی چشم سوم ۱۰۰.

- ۱۰۱ - زندگی در حال و لحظه
- ۱۰۲ نتیجه‌گیری این بخش

بخش دوم: نقد و بررسی انسان کامل در عرفان اشو..... ۱۰۳

- ۱۰۳ نقطه شروع
- ۱۰۴ راهنمای مسیر
- ۱۰۴ نگاهی کلی به منظومه فکری اشو
- ۱۰۵ نقد و بررسی کلی اندیشه اشو
- ۱۰۷ نقد و بررسی اصول اعتقادی اشو درباره مسئله انسان کامل
- ۱۰۷ اصل اول: چیستی انسان
- ۱۰۷ نقد و بررسی اصل اول
- ۱۰۷ - ناسازگاری درونی
- ۱۱۱ - ناسازگاری بیرونی
- ۱۱۲ • چیستی انسان از نظر قرآن کریم
- ۱۱۲ • بُعد جسمانی انسان در قرآن
- ۱۱۴ • بُعد روحانی انسان در قرآن
- ۱۱۵ • تفاوت انسان با حیوانات
- ۱۱۵ • تفاوت انسان با دیگر حیوانات از نظر قرآن کریم
- ۱۱۷ • انسان و تعیین سرنوشت از دیدگاه قرآن
- ۱۱۸ • اصل دوم: چیستی کمال
- ۱۱۹ • نقد و بررسی اصل دوم
- ۱۱۹ - ناسازگاری درونی
- ۱۲۰ - ناسازگاری بیرونی
- ۱۲۰ - کمال جویی و خوشبختی خواهی انسان
- ۱۲۰ - کمال از نظر آیه‌ها و روایات‌ها

- ۱۲۰ - کمال در آیه‌های قرآن.....
- ۱۲۲ • نشانه‌های کمال در روایت‌ها.....
- ۱۲۲ • محبت اهل بیت پیامبر ﷺ.....
- ۱۲۳ • پیروی از حق.....
- ۱۲۴ • داشتن معرفت شایسته، اطاعت نیکو و بردباری زیبا برای خدا.....
- ۱۲۴ • تواضع، یقین خوب و سکوت به موقع.....
- ۱۲۴ • خوف از خدا.....
- ۱۲۴ • کنترل خشم، شادمانی و گذشت.....
- ۱۲۵ • ترك جدال.....
- ۱۲۵ • تحلیل نشانه‌های کمال.....
- ۱۲۶ • اصل سوم: کمال انسان.....
- ۱۲۶ • نقد و بررسی اصل سوم.....
- ۱۲۶ • ناسازگاری درونی.....
- ۱۲۶ • کمال نیافتن انسان، با تجربه نوبه‌نوی سرمستی.....
- ۱۲۷ • بررسی مرحله‌های کمال.....
- ۱۲۸ • ناسازگاری بیرونی.....
- ۱۲۸ • کمال انسان در آیه‌ها و روایت‌ها.....
- ۱۲۹ • مراتب کمال بُعد نظری و عملی انسان.....
- ۱۲۹ • بندگی.....
- ۱۳۱ • لقاء الله.....
- ۱۳۲ • قرب الهی.....
- ۱۳۳ • اصل چهارم: انسان کامل.....
- ۱۳۴ • نقد و بررسی اصل چهارم.....
- ۱۳۴ • ناسازگاری درونی.....
- ۱۳۷ • ناسازگاری بیرونی.....

- ۱۳۷ چیستی انسان کامل در اسلام
- ۱۳۸ عشق و مراقبه در آیه‌ها و روایت‌ها
- ۱۳۹ اقسام عشق
- ۱۴۰ عشق حقیقی یا اصلی
- ۱۴۰ عشق مجازی
- ۱۴۰ عشق سرابی (باطل و دروغین)
- ۱۴۱ ویژگی‌های عشق حقیقی و عشق مجازی
- ۱۴۱ مراقبه و معرفت نفس
- ۱۴۳ نتیجه‌گیری بحث
- ۱۴۳ انسان کامل از دیدگاه قرآن
- ۱۴۵ ویژگی‌های انسان کامل در آیه‌ها و روایت‌ها
- ۱۴۶ خودآگاهی
- ۱۴۶ مسافرا راه خدا
- ۱۴۷ اشتیاق به لقاء الهی
- ۱۴۷ عشق و محبت به خدا
- ۱۴۸ فریفته نشدن به دنیا
- ۱۴۹ صاحب حیات طیبه
- ۱۴۹ رسیدن به حقیقت توحید
- ۱۵۰ نتیجه‌گیری این بخش

فصل سوم / تحلیل انسان کامل در آموزه‌های پائولو کونلیو و نقد آن ... ۱۵۱

- ۱۵۳ نقطه شروع
- ۱۵۳ گذری بر زندگی پائولو کونلیو
- ۱۵۴ شکل‌گیری عرفان کونلیو
- ۱۵۴ آثار کونلیو

- ۱۵۵ انسان از دیدگاه پائولو کولتلیو
- ۱۵۵ ۱. چیستی انسان
 - ۱۵۵ ملاک انسانیت
 - ۱۵۶ فطرت انسان
 - ۱۵۸ اختیار انسان
 - ۱۵۸ آگاهی انسان
 - ۱۵۹ خلقت انسان
- ۱۵۹ ۲. ابعاد و وساحت‌های انسان
- ۱۶۰ ۳. نیازهای انسان
 - ۱۶۰ الف - نیازهای مادی
 - ۱۶۱ ب - نیازهای روانی
 - ۱۶۱ - نیاز به امنیت
 - ۱۶۲ - نیاز به آزادی
 - ۱۶۴ - نیاز به رابطه جنسی
 - ۱۶۴ - نیاز به عزت نفس
 - ۱۶۵ - نیاز به مهر و محبت
 - ۱۶۵ ج - نیازهای معنوی
- ۱۶۶ کمال از دیدگاه پائولو کولتلیو
- ۱۶۶ چیستی کمال
- ۱۶۷ کمال انسان از دیدگاه پائولو کولتلیو
- ۱۶۸ ویژگی‌های راه کمال
 - ۱۶۸ ۱. راهنما
 - ۱۶۸ ویژگی‌های راهنما
 - ۱۶۸ - راهنما، انسانی عادی

- ۱۶۸ اطاعت مطلق و بی‌چون و چرا از راهنما
- ۱۶۹ راهنما، انسان خط‌پذیر.
- ۱۶۹ ۲. شیطان و ویژگی‌های او
- ۱۷۰ شیطان، نه خوب و نه بد.
- ۱۷۰ وعده‌های راستین شیطان
- ۱۷۰ شیطان شخصی، آموزگار انسان
- ۱۷۱ کسب مادیات به کمک شیطان
- ۱۷۱ شیوه‌های وسوسه شیطان
- ۱۷۲ ۳. فرشته
- ۱۷۲ ۴. نبرد خوب
- ۱۷۳ ۵. دنبال کردن نشانه‌ها
- ۱۷۴ ۶. استفاده از سحر و جادو
- ۱۷۴ ۷. اهمیت دادن به خرافات در طی مسیر
- ۱۷۵ ۸. آزاد کردن کامل ذهن و روح در مسیر
- ۱۷۵ ۹. نهرآسیدن از خطا، احساس گناه نکردن و کشتن وجدان
- ۱۷۶ ۱۰. خودتنبیهی
- ۱۷۶ ۱۱. ایمان بدون عمل
- ۱۷۷ ۱۲. اعتماد نکردن به هیچ نیرویی
- ۱۷۷ • مرحله‌های رسیدن به کمال
- ۱۷۸ ۱. جست‌وجوی نیمه گم شده
- ۱۷۹ ۲. برقراری رابطه جنسی
- ۱۸۰ ۳. سفر زیارتی
- ۱۸۱ ۴. جست‌وجوی افسانه شخصی
- ۱۸۲ ۵. خود بودن
- ۱۸۳ انسان کامل از دیدگاه پائولو کولیبو

- انسان‌های مستعد کمال ۱۸۴
- ویژگی‌های انسان کامل ۱۸۵
- سانتیاگو در «کیمیایگر» ۱۸۶
- جنون در «ورونیکا» ۱۸۶
- ویژگی‌های دلاور نور ۱۸۸
- دلاور نور، انسانی معمولی با نگرانی‌های عادی ۱۸۸
- ∴ نتیجه‌گیری این بخش ۱۹۱

- بخش دوم: نقد و بررسی انسان کامل در عرفان پانولوکونلیو ۱۹۳
- ◊ نقطه شروع ۱۹۳
- راهنمای مسیر ۱۹۴
- نگاهی کلی به منظومه فکری پانولوکونلیو ۱۹۴
- نقد و بررسی کلی اندیشه کونلیو ۱۹۵
- ∴ نقد و بررسی اصول اعتقادی پانولوکونلیو درباره مسئله انسان کامل ۱۹۶
- اصل اول: چیستی انسان ۱۹۶
- نقد و بررسی اصل اول ۱۹۷
- ناسازگاری درونی ۱۹۷
- ناسازگاری بیرونی ۲۰۵
- ∴ اصل دوم: چیستی کمال ۲۰۸
- نقد و بررسی اصل دوم ۲۰۸
- ناسازگاری درونی ۲۰۸
- ناسازگاری بیرونی ۲۱۰
- ∴ اصل سوم: کمال انسان ۲۱۲
- نقد و بررسی اصل سوم ۲۱۲
- ناسازگاری درونی ۲۱۲

- ۲۱۹ ۰ ناسازگاری بیرونی
- ۲۲۱ ❖ اصل چهارم: انسان کامل
- ۲۲۲ ۰ نقد و بررسی اصل چهارم
- ۲۲۲ ۰ ناسازگاری درونی
- ۲۲۲ - داشتن الگوی عملی کامل
- ۲۲۳ - الگوی عملی خوشبختی باید از خطا به دور باشد
- ۲۲۴ - انسان کامل، انسان عاقل
- ۲۲۵ - انسان کامل، انسان حقیقت جو
- ۲۲۶ ۰ ناسازگاری بیرونی
- ۲۲۹ نتیجه‌گیری این بخش

۲۳۱ ❖ نتیجه‌گیری پایانی کتاب

۲۳۵ ❖ پیوست

۲۳۵ ❖ گزارشی از نشست نقد کتاب سایبان خود سینه‌ها عرفان مدرن

۲۴۲ ❖ کتابنامه

دنیای جدید، پاسخ‌های جدید به نیازهای کهنه انسان یافته است که مهم‌ترین آن نیازها، نیاز معنوی است. آشفته‌گی این پاسخها در ایجاد نگرش و رویکردهای معنوی و عرفانی سبب شده است آسیب‌هایی در انتخاب درست انسان در چگونگی معنابخشی به زندگی و سلوک عرفانی به وجود بیاورد؛ از این رو، شرکت چاپ و نشر بین‌الملل برای آسیب‌شناسی در حوزه باورداشتهای دینی، به منظور عرضه درست اندیشه عرفانی، دفاع معقول از آن و زدودن پیرایه‌های موهم، موهن و فراگیر معنویت‌های نوظهور، از جمله عرفانواره‌های «اوشو» و «پائولو کوللیو»، از ساحت قدسی دین، به نشر این اثر اقدام نموده است. پژوهش پیش رو، حاصل تلاش پژوهشگر توانمند، دکتر محمد اسماعیل عبداللهی است که به جامعه اسلامی عرضه می‌گردد.

این کتاب که مفتخر به مقدمه عارف واصل، حضرت آیت‌الله احمد عابدی (حفظه‌الله تعالی) است، پس از چند دوره انتشار و استقبال بی‌نظیر فرهیختگان و پژوهشگران عرصه عرفان و معنویت، در دی‌ماه ۱۳۹۹، در دانشگاه تهران نقد شد که در این ویراست و در این چاپ، بازبینی نهایی صورت گرفته و به خوانندگان فهیم تقدیم می‌شود. از نکته‌های قابل توجه در جلسه نقد این است که ناقد محترم، در اهمیت و عمق این کتاب چنین فرمودند:

«این کتاب نقاط ضعف آن چنانی ندارد و قلم استاد عبداللهی خیلی خوب و شیوا است، و در شرایط امروزی که این کتاب دو سه بار تجدید چاپ شده و با وجود اینکه کتاب خریدن خیلی کم است و تیراژ اندک است، ارزشمند است، و خود موضوع هم کمتر کار شده است. کتاب به مسائل حاشیه‌ای نپرداخته و به اصل موضوع پرداخته است و آب‌بندی به بحث‌ها نیز صورت نگرفته است و صفحه‌به‌صفحه کتاب، حرف نو و جدید و ابتکاری است. همچنین گویا نویسنده کتاب در کتاب حضور دارد؛ یعنی کتاب‌سازی و صرفاً نقل قول نیست؛ از این رو، حرف برای گفتن زیاد دارد....

بحث کمال انسان از مشکل‌ترین مباحث عرفانی است و هیچ چیز مشکل‌تر از معرفت نفس و کمال انسان نیست و جمع‌بندی کلمات عرفا و روایت‌های اهل بیت (علیهم‌السلام) در این موضوع، کار شاقی است که ایشان به بهترین وجه از عهده این مهم برآمدند؛ بنابراین من عقیده دارم هرکس این کتاب را مطالعه کند، بهره‌های فراوانی خواهد برد».

تفصیل نشست نقد کتاب را در پیوست کتاب ملاحظه فرمایید.

• ناشر